

STRIJBARE VOORZITTER CHLOROFIELEN BLIJFT ACTIEF:

‘GREENPEACE LIEGT EN ZE WETEN HET’

FERDINAND ENGELBEEN, SENIOR PROJECT ENGINEER PROCES-AUTOMATISERING BIJ AKZO NOBEL IN HET BOTLEKGEBIED, GAAT PER 1 JUNI A.S. MET PENSIOEN. OF DIT NIEUWS BIJ GREENPEACE HET KNALLEN VAN CHAMPAGNEKURKEN TOT GEVOLG ZAL HEBBEN, VALT TE BETWIFELLEN. HIJ ZET NA 1 JUNI ZIJN VOORZITTERSCHAP VAN DE CHLOROFIELEN NAMELIJK GEWOON DOOR. ENGELBEEN: “IK KRIJG STRAKS EINDELIJK MEER TIJD OM ME MET DE CHLOROFIELEN BEZIG TE HOUDEN. ZE ZIJN NOG LANG NIET VAN ME AF.” ZIJN AFSCHIED BIJ AKZO NOBEL IS VOOR DE REDACTIE VAN PVC & KETENBEHEER EEN DANKBARE GELEGENHEID OM TERUG TE KIJKEN OP TIEN ZEER BEWOGEN JAREN.

Chlorofielen zijn opgericht in 1994.

Inmiddels zijn ze actief in onder meer de Benelux, Duitsland, Frankrijk, Groot-Brittannië, Spanje, Noorwegen, Griekenland. De internet-site van de Chlorofielen - <http://www.ping.be/~ping5859/index.html> - wordt dagelijks door tientallen geïnteresseerden bezocht.

Wat was de directe aanleiding om in 1994 de Chlorofielen op te richten?

“Daar is een heel proces aan vooraf gegaan. Maar de directe aanleiding was een demonstratie in Brussel tegen de invoering van een eco-tax op PVC flessen voor mineraalwater. Er waren ruim 5.000 mensen op die demonstratie afgekomen. Vrijwel allemaal mensen uit de PVC industrie of de chloorindustrie. Velen daarvan hadden al eens telefonisch contact gehad, maar op die plek sloeg

de vonk echt over. De mening was eenduidig: de industrie krijgt onterecht op zijn donder, de bedrijven geven een technisch correct weerwoord, maar het duurt allemaal te lang, het is te doorwrocht. We moeten directer reageren op foutieve informatie, de positieve kant van chloor laten horen en we moeten direct met tegenacties komen als er leugens, halve waarheden of onwaarheden over chloor of PVC worden verteld.

Actie! Daar ligt onze kracht en ik durf te stellen dat we er succes mee hebben gehad. Op het moment dat Greenpeace een actie wilde starten en doorkreeg dat wij met een tegenactie kwamen, was voor hen de aardigheid vaak al verdwenen. Als het om acties van de milieubeweging tegen

Vervolg op pagina 2

De Chlorofielen is een onafhankelijke vereniging van (ex)werknemers in de chloor en PVC industrie en hun sympathisanten.

De Chlorofielen zijn van mening dat deze industrieën op verantwoorde wijze producten maken voor het welzijn van de mensheid. De gemeenschap mag niet van de voordelen van chloor en chloorproducten worden uitgesloten op basis van vooroordelen en valse of foutieve informatie. De

PVC gaat, is het tegenwoordig heel rustig geworden. Mijn ervaring met Greenpeace is dat ze willen schitteren voor de camera, maar het niet leuk vinden om weerwoord te krijgen. Dan trekken ze zich liever terug. Dan maar geen actie. Ze staan niet open voor een dialoog. Vanaf het begin af aan hebben wij getracht met ze in gesprek te komen. Dat is nooit gelukt. Ik ben daar teleurgesteld en verwonderd over. De laatste jaren heeft de milieubeweging gekozen voor een andere strategie. Ze zitten in allerlei overleg-structuren en proberen zo druk uit te oefenen op bijvoorbeeld overheden. Of ze kiezen strategische partners uit: IKEA of Asics. Die bedrijven maken goede sier met ongegronde milieucclaims – 'dit product is PVC vrij' – die door de milieu-

beweging zijn ingefluisterd. Wij reageren op dergelijke eco-marketing door bijvoorbeeld naar de Reclame Code Commissie te stappen en daar hebben we al behoorlijk wat keren gelijk gekregen van de rechter.”

Als het om eco-marketing gaat, is de Asics-zaak een actueel voorbeeld. Hoe staat het daar nu mee?

“Het wachten is op een uitspraak van de rechter in een hoger beroepszaak die in mei wordt verwacht. Wij hebben hoger beroep aangetekend tegen een eerdere uitspraak van de rechter in een kort geding tegen Asics. In dat kort geding eisten wij dat zij het logo 'PVC-free' van hun website en van de labels van de door hen verkochte producten moesten halen. De uitspraak van de rechter kwam er toen op neer dat 'PVC-free' een feitelijke mededeling was en geen milieu-claim. Ik heb er het volste vertrouwen in dat deze uitspraak in hoger beroep wordt rechtgezet.

Wat mij irriteert aan een bedrijf als Asics is dat ze zich profileren ten koste van PVC zonder enige onderbouwing. Ze gaan volledig voorbij aan wat er verder in hun schoenen zit verwerkt. Als het echt flinke jongens waren, gingen ze voor een Milieukeur. Maar ze weten totaal niet waar ze het over hebben. Toen wij om een motivatie vroegen, kregen we een paar folders van Greenpeace toegestuurd...”

Hoe kijkt u terug op de afgelopen tien jaar?

“Ik vind het geweldig dat we de afgelopen jaren veel mensen hebben bereikt die anders nooit bereikt waren. Daar hebben de media ook een rol bij gespeeld. We hebben nooit te klagen gehad over aandacht in de pers. Wat ik hoogste-

punten vind in ons actiebestaan was onze eerste actie bij het Greenpeace-hoofdkantoor in Brussel, eind januari 1994. Medewerkers uit de chloor-industrie en hun familie, met spandoeken, vlaggen en T-shirts protesteerden tegen de anti-chloorcampagne van Greenpeace. Een Open Brief werd aan hen overhandigd met het dringende verzoek om te starten met een open, wetenschappelijk debat over het gebruik van chloor. Daarna bleef het vele maanden stil van die kant... In 1995 bezochten we opnieuw het Greenpeace-hoofdkantoor in Brussel, nu in het gezelschap van Sinterklaas. Hoewel ons bezoek was aangekondigd, gaf Greenpeace niet thuis, zodat we de 2.500 petitie in hun brievenbus moesten proppen. In juli van dat jaar volgde onze eerste actie in Nederland. Greenpeace kondigde een rondvaart aan gedurende de zomermaanden langs de Nederlandse havens met de Sirius. Met enkele Chlorofielen waren we present bij hun première in Scheveningen.

Ze waren alleen nergens te vinden. Waar ze de vorige dag nog op een plaats lagen waar zeer veel mensen voorbijkwamen, waren ze nu op een plaats afgemeerd, waar praktisch niemand ze kon vinden! De schrik voor de confrontatie zat er toen bij hen waarschijnlijk al in. Wat ik tot slot een mooie vind, was de tekst op een spandoek van de Chlorofielen tijdens een demonstratie in België tegen het Greenpeace rapport 'Bouwen zonder PVC'. Onze tekst was 'Greenpeace lies, and they bloody well know it'. Daar kan ik me nog steeds goed in vinden. Ze liegen en ze weten het.”

U krijgt wel eens het verwijt te fanatiek tegen Greenpeace zijn. Wat is daarop uw reactie?

“Van nature ben ik eerder iemand van 'een boekje in een hoekje' dan een activist. Ik ben ook een realist. Ik stel me niet blind op achter alles wat met chloor te maken heeft. CFK's en PCB's zijn stoffen die in de afvalfase absoluut problemen kunnen veroorzaken. En het is duidelijk dat er vaak overdreven gebruik is gemaakt van DDT. Maar in de kern geloof ik in chloor. Waar ik fanatiek van word, zijn zaken die onjuist zijn of onterecht. Dat is waar wij botsen met Greenpeace. Veel van onze leden zijn bewonderaars geweest van Greenpeace, tot ze ontdekten dat deze organisatie, ook al zijn de doelen gefundeerd, in veel gevallen leugens, halve waarheden en overdrijvingen gebruikt om hun doel te bereiken. En in het geval van chloor en PVC is zelfs hun doel fout. Wanneer we stellen dat Greenpeace liegt zijn we in goed gezelschap: Paul Crutzen, een Nobelprijswinnaar voor zijn werk op het gebied van de ozonlaag, heeft zijn lidmaatschap van Greenpeace opgezegd: 'Greenpeace heeft de zaak vervalst en ik ben daarvoor boos, want dat komt op onze rekening. Zij gebruiken foute gegevens, zowel voor de Brent Spar als voor de Franse nucleaire testen. Ik ben tegen nucleaire testen, maar men moet wetenschappelijk juiste argumenten gebruiken... Nee, Greenpeace heeft de zaak van het milieu geschaad.' Greenpeace promoot een groot aantal alternatieven voor chloor en chloorderivaten, speciaal voor PVC, maar ze leveren geen enkel bewijs dat die alternatieven beter voor het milieu zijn. Integendeel, verschillende ervan zijn bewezen schadelijker voor het milieu en/of gevaarlijker voor de gebruiker. Voor Greenpeace lijkt het belangrijker dat een materiaal, of een proces, chloorvrij is. Inzake chloor is Greenpeace geen milieugroep meer, maar een anti-chloorgroep.

Begrijp me niet verkeerd: veel acties van milieugroeperingen waren in het verleden noodzakelijk om de directies van bedrijven en de overheid wakker te schoppen, omdat de vervuiling te gering was. Vandaag is het echter zo dat de meeste bedrijven veel minder vervuilen dan het verkeer, of de huishoudens. Milieuverenigingen zijn nog steeds nodig als waakhond voor bedrijven en de overheid, om hen bewust te houden van de gevolgen van wat ze doen. Maar dan moeten het wel verenigingen zijn die wetenschappelijk verantwoorde argumenten gebruiken, niet op de manier zoals Greenpeace te werk gaat.”

U heeft ook persoonlijk minder prettige ervaringen met Greenpeace.

“Eind jaren negentig ben ik door Greenpeace in Duitsland voor de rechter gedaagd. Dat was een directe aanval op mijn persoon, ze hebben toen echt geprobeerd mij monddood te maken. Greenpeace had een rapport uitgebracht met daarin een aantal aantoonbare onwaarheden. De Chlorofielen hebben vervolgens een zwartboek gepubliceerd waarin we stuk voor stuk die leugens aanklaarten. In Nederland of België is zo iets geen enkel probleem, maar in Duitsland werkt dat

anders. Greenpeace verweet mij dat ik had geschreven dat ze leugens verkondigden en ik moest voor de rechter aantonen dat ze bewust logen. Ik kreeg van de advocaten van Greenpeace een claim aan mijn broek van 300.000 Duitse Mark. Toen heb ik een nachtje slecht geslapen. Maar ook niet meer dan één nacht. Die hele affaire heeft twee jaar geduurd. Twee jaar heb ik veel minder tijd in de Chlorofielen kunnen steken. Ik heb toen hulp gekregen van over de hele wereld. Collega's en sympathisanten hebben een inzameling voor mij gehouden om de advocaatkosten te kunnen betalen. Uiteindelijk liepen die op tot 100.000 D-mark, dus die inzameling was wel nodig. De claim van 300.000 D-mark is uiteindelijk door de rechter afgewezen. Ik mocht alleen het woord 'leugen' niet gebruiken, maar bijvoorbeeld wel de woorden 'onwaarheden' of 'halve waarheden'. Het was een morele overwinning.”

Eind mei stopt u met uw werk bij AKZO Nobel, maar u gaat door als voorzitter van de Chlorofielen. Wat gaat u de komende periode doen?

“Er is genoeg te doen. Ik wil bijvoorbeeld de teksten van de internetsite eens optimaliseren. Die

site -<http://www.ping.be/~ping5859/index.html> - is heel belangrijk voor ons. We krijgen dagelijks meer dan zestig bezoekers, iedere dag weer. Bovendien kan ik me op het internet meer gaan roeren in discussiegroepen over chloor en PVC. Daar ben ik al jaren mee bezig en ook dat levert veel op. In die discussiegroepen gaat het er om wie de beste argumenten heeft. Het maakt niet uit hoeveel tegenstanders je hebt, het gaat puur om de argumentatie. Veel van die discussiegroepen worden aangestuurd door Greenpeace en ik ben er ook al heel wat keren uitgegooid. Mijn mening werd niet meer op prijs gesteld. Dat levert gelukkig vaak veel protesten op van andere deelnemers aan de discussiegroep, dus uiteindelijk werkt het in mijn voordeel. Ook op het terrein van op eco-marketing blijven we actief. De Asics-zaak krijgt binnenkort zijn afloop, maar er zijn ook andere bedrijven die zich op dezelfde manier profileren. Als we die aanschrijven krijgen we in de meeste gevallen een positieve reactie en is het meestal afgelopen. Als het niet ophoudt, stappen we naar de Reclame Code Commissie. Voor al die zaken krijg ik straks meer tijd, dus ze kunnen hun borst wel natmaken.”

CENTREC: SCHEIDINGSCENTRIFUGE VOOR KUNSTSTOFRECYCLING

FOMA ENGINEERING UIT LEEUWARDEN HEEFT EEN SCHEIDINGSCENTRIFUGE – CENTREC – ONTWIKKELD VOOR DE RECYCLING VAN DIVERSE KUNSTSTOFFEN. CENTREC MAAKT HET MOGELIJK EEN MENGSEL VAN KUNSTSTOFFEN TE SCHEIDEN IN TWEE FRACTIES, VAN WELKE TEN MINSTE ÉÉN FRACTIE EEN ZUIVERHEID HEEFT VAN 99,5 PROCENT OF MEER. DEZE NAUWKEURIGHEID MAAKT HET MOGELIJK OM DE FRACTIE TE GEBRUIKEN IN HOOGWAARDIGE TOEPASSINGEN. DE EERSTE CENTREC IN EEN COMMERCIËLE TOEPASSING IS EIND VORIG JAAR IN GEBRUIK GENOMEN BIJ HET RECYCLINGBEDRIJF DE JONGE SEBRA IN MIDDELBURG.

Het ontwerp van CENTrec is gebaseerd op een drijf/zinkscheiding in een centrifugaal veld. Hiervoor is het nodig dat er een dichtheidsverschil bestaat tussen de kunststoffen die gescheiden moeten worden. Het kunststofafval wordt eerst tot korrels vernalen. De korrels gaan in de centrifuge. Een speciaal op soortelijk gewicht uitgekende vloeistof zorgt er voor dat de ene materiaalfractie drijft (bijvoorbeeld afdichtingsrubbers van raamkozijnen), terwijl de andere fractie zinkt (PVC). De centrifuge slingert beide soorten gescheiden naar buiten. Per uur kan de scheidingscentrifuge 1.100 kilo

kunststofkorrels verwerken. De Jonge Sebra gebruikt CENTrec voor de recycling van rioolbuizen. Om nieuwe buizen te maken is het noodzakelijk om de aanwezige rubber-afdichtingen en eventuele PE/PP resten te verwijderen aangezien deze delen het extrusie-proces verstoren. Foma Engineering voorziet in West-Europa veel mogelijkheden voor de scheidingscentrifuge. Productmanager Vally Hoogland van Foma Engineering: “De CENTrec maakt het mogelijk op een economische wijze kunststoffen te scheiden en te hergebruiken. De kosten voor het scheiden van kunststoffen met gebruikmaking van deze

techniek bedragen ongeveer 5 eurocent tot 10 eurocent per kilo. Uiteindelijk kan met behulp van CENTrec functioneel, gelijkwaardig materiaal worden geproduceerd tegen een kostprijs die 20 tot 25 procent lager ligt dan die van nieuw materiaal. We hebben nu contact met twintig potentiële klanten. De potentiële markt in West-Europa bedraagt meer dan 200 machines.”

VINYL 2010

VERWACHTINGEN STIGNAES-PROJECT HOOGGESPANNEN

HET DEENSE STIGNAES-PROJECT – ONDERDEEL VAN VINYL 2010 (ZIE KADER) – BEGINT STEEDS MEER VORM TE KRIJGEN. STIGNAES MAAKT TIJDENS HET RECYCLINGPROCES VAN PVC AFVAL GEBRUIK VAN HYDROLYSE EN PYROLYSE. HOEWEL DE RECYCLING FABRIEK NAAR VERWACHTING HALVERWEGE DIT JAAR DAADWERKELIJK OPERATIONEEL WORDT, IS DE INZAMELING VAN PVC AFVAL AL IN SEPTEMBER 2003 GESTART. DIT OM STRAKS VOLDOENDE BUFFEROPSLAG TE HEBBEN. DE VERWACHTINGEN ZIJN HOOGGESPANNEN.

wordt gezuiverd zodat het in zee kan worden geloosd zonder enig gevaar voor het milieu. Er wordt ook overwogen om natriumchloride terug te winnen door verdamping.

Uit het gedechloreerde bestanddeel wordt door pyrolyse (thermische ontleding) een organische, vloeibare fase verkregen, plus een vast residu waarin zich de anorganische bestanddelen van het afvalmateriaal bevinden. De organische, vloeibare fase ('olie') kan worden gebruikt als basismateriaal voor petrochemische processen of voor energie-terugwinning; het vaste residu is geschikt om bijvoorbeeld te worden gebruikt bij zandstralen. In 2001 en 2002 is het Stignaes-project uitvoerig in de praktijk getest. Dit is gebeurd in zowel een commerciële- als een proefopstelling. Zo zijn er testen gedaan met de scheiding en de na-verhitting. De haalbaarheid van hydrolyse werd aangetoond voor 200 ton PVC afval, waaronder

PVC MAAKT VEILIGER SKIËN MOGELIJK

Bij wedstrijdskiën worden snelheden bereikt tot 140 kilometer per uur. Het zal niemand verbazen dat uit veiligheidsoverweging zeer hoge eisen worden gesteld aan de pistestokken en piste-

STIGNAES EN VINYL 2010

Vinyl 2010 geeft praktische invulling aan het Voluntary Commitment van de Europese PVC industrie. Dit tienjarenplan heeft als doel te komen tot substantiële verbeteringen in de keten van de PVC productie, PVC verwerking en de afvalfase. Essentiële elementen zijn verifieerbare en gekwantificeerde doelen, die worden opgesteld met tussendeadlines. Jaarlijks worden de resultaten openbaar gemaakt. Stignaes is één van de Vinyl 2010 projecten, een ander voorbeeld is het Vinyloop recycling-bedrijf voor PVC kabels in het Italiaanse Ferrara.

kabels en vloerbedekkingen. De positieve testresultaten hebben er toe geleid dat de capaciteit van de installatie is verhoogd naar 40.000 ton PVC afval per jaar. Uiteindelijk is een capaciteit van 100.000 ton mogelijk. Het Stignaes-project is mede mogelijk gemaakt door een subsidie van 3 miljoen euro van het EU LIFE programma (Europese subsidieregeling voor milieu-onderzoek). Vinyl 2010 heeft een zelfde bedrag in het project geïnvesteerd.

De eigenaar van het Stignaes-project is het Deense bedrijf RGS90. Sinds 2001 werkt RGS90 aan dit hydrolyse-proces. Het uitgangspunt is om alle soorten PVC afval te kunnen recycleren. Er wordt hierbij geen onderscheid gemaakt tussen hard of zacht PVC. Het proces omvat twee hoofdlijnen:

PVC afvalproducten ondergaan hydrolyse bij een temperatuur van 250 graden Celsius met de toevoeging van natronloog, waardoor natriumchloride en een gedechloreerd bestanddeel worden verkregen. De natriumchloride-oplossing

COLOFON

De Nieuwsbrief PVC is een uitgave van de Stuurgroep PVC & Ketenbeheer. De Nieuwsbrief verschijnt drie keer per jaar.

UITGAVE Stuurgroep PVC & Ketenbeheer
Postbus 420, 2260 AK Leidschendam
telefoon: (070) 44 40 685
fax: (070) 44 40 686
e-mail: contact@pvcinfo.nl

EINDREDACTIE Cesar Moerman
Communicatie, Joppe

VORMGEVING Pim Smit, Amsterdam

DRUK LenoirSchuringSpelthuis bv, A'veen

markering. De keuze voor PVC ligt dan voor de hand. PVC is uitzonderlijk buigzaam, en zeer koudebestendig. Bovendien is het materiaal in alle felle kleuren leverbaar.